

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. IV. Solvuntur argumenta in contrarium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](#)

DISPUTATIO TERTIA

40

S. IV.

Solvuntur argumenta in contrarium.

- O**BIICIES primò: Beatitudo formalis est perfectissima unio animæ cum Deo: Sed unio per illapsum Dei in essentiam animæ, est omnium perfectissima, vel saltem perfectior illâ quæ fit per operationem; cùm per istam Deus non uniatur immediate ipsi essentia animæ, sed solum ejus potentis: Ergo in unione per illapsum constitut formalis beatitudo.
- R**espondeo beatitudinem formalem non esse unjōnem perfectissimam simpliciter, & in ratione entis (aliàs beatitudo Christi consistet in unione hypostatica, qua est maxima unionum, ut docet D. Thomas 3. p. qu. 2. art. 9.) sed in unione perfectissima in ratione affectus objecti beatifici: perfectissima autem unio, quâ summum bonum assequimur, est per modum operationis & actus, & non per modum illapsus immediati in essentiam animæ.
- O**bjicies secundò: Beatitudo formalis debet esse subjectivè in essentia animæ: Sed ibi non potest esse operatio, bene tamen illapsus: Ergo beatitudo potius in illapsu quâ in operatione ponit debet. Major probatur: Perfectissima formæ, qualis est beatitudo, debetur subjectum perfectissimum: Sed essentia animæ est perfectior ejus potentis: Ergo beatitudo formalis debet esse subjectivè in essentia animæ.
- R**espondeo negando Majorem, ad cuius probationem, distingo Majorem. Perfectissimam formæ debetur perfectissimum subjectum, absolute, nego (aliàs gratia & gloria non deberent esse in homine, sed in Angelo, neque in omnibus Angelis, sed in supremis) proportionatiter & in suo genere, concedo. Cùm ergo gratia pertineat ad genus esendi, non debet poni in potentia aliqua, sed in essentia animæ: econtra verò, cùm beatitudo formalis ad genus operationis spectet, debet habere perfectissimum subjectum ex his quæ possunt esse subjecta operationum; subindeque residere in nobiliore potentiæ animæ, scilicet in intellectu, non verò immediate subjectari in ejus essentia.
- S. V.
- Teria sententia impugnatur.*
- D**ico tertiod, beatitudinem formalem non esse habitum, aut actum primum, sed operationem, seu actum secundum.
- Probatur primò ex Aristotele i. Ethic. cap. 5. lect. 5. & lib. 10. cap. 6. lect. 9. apud D. Thomam, sic dicente: *Diximus itaque felicitatem habitum non esse: inesse enim dormienti, plantarum vita viventi, & in calamitatibus maximis constituto.*
- Probatur secundò: Beatitudo formalis est actualis adeptio summi boni: At per habitum, aut actum primum, homo non consequitur actu sumnum bonum, sed solum est in potentia ut consequatur ipsum: Ergo beatitudo formalis non est habitus aut actus primum, sed operatio seu actus secundus.
- D**ices, hanc rationem solum probare beatitudinem non consistere in solo habitu, non autem convincere quod non consistat in habitu, prout habet adjunctum actum.
- Sed contra: Habitus, etiam ut habet adjun-
- A Etum actum, non est formaliter adeptio summi boni, sed tantum causaliter & efficienter: Ergo in habitu nequit formaliter consistere ipsa beatitudo, sed tantum causaliter & presuppositivè.
- Confirmatur: Intantum requiritur habitus ad beatitudinem, inquantum necessarius est ad producendum actum, in quo beatitudo consistit: Sed hoc non sufficit ad hoc ut sit de essentia beatitudinis; aliàs potentia esset etiam de illius essentia, quia necessariò presupponitur ad actum: Ergo &c.
- Tertiò probari potest conclusio ratione. D. Thoma hic art. 2. Beatitudo est summa & ultima hominis perfectio: Sed summa & ultima hominis perfectio non potest consistere in habitu, sed tantum in operatione: Ergo in operatione, non verò in habitu, formalis hominis beatitudo consistit. Major patet, nam si beatitudo non esset ultima hominis perfectio, non perfectè satiarer ejus appetitum, adhuc enim appetire ulteriorem perfectionem. Minor verò suadetur: Primò, quia habitus ordinatur ad actum tanquam ad finem: Sed finis est simpliciter praefrantior his quæ sunt ad finem: Ergo actus est simpliciter perfectione habitu.
- Secundò, Perfectior simpliciter est actus secundus, quâ actus primus: Sed operatio est actus secundus, habitus verò est actus primus: Ergo operatio est simpliciter perfectior habitu.
- Tertiò, Illud est perfectius, quod magis Deo assimilatur: Sed operatio magis assimilatur Deo, quâ habitus: Ergo est perfectior. Major conflat: nam Deus est prima regula & mensura perfectionis: Minor verò probatur. Deus est actus purissimus, & omnis potentialitatis expers: Ergo illud quod est tantum actus magis accedit ad similitudinem Dei, quâ illud quod est mixtum ex actu & potentia: Atqui (subsumo) operationes sunt solum actus, habitus verò ex actu & potentia permixti sunt; licet enim comparatione ad subjectum quod informant sunt actus, respectu tamen operationis ad quam ordinantur sunt potentia: Ergo operatio magis assimilatur Deo, quâ habitus.

S. VI.

Respondetur argumentis adversa sententia.

OBIICIES primò contra hanc rationem Divi Thomæ. Ultima perfectio Christi, in quantum hominis, non est visio beatifica, sed Filiatio Dei naturalis: At Christus non beatificatur per naturalem Dei Filiationem: Ergo beatitudo formalis non petit in ultima hominis perfectione consistere. Minor patet, Major verò sic ostenditur. Ultima perfectio Christi, in quantum hominis, est ultimus sua prædestinationis terminus: At terminus ultimus prædestinationis Christi, non est visio beatifica, sed Filiatio naturalis Dei, ut docent Theologi cum D. Thoma 3. p. qu. 24. art. 2. Ergo ultima perfectio Christi, in quantum hominis, non est visio beatifica, sed filiatio Dei naturalis.

Confirmatur: Gratia habitualis, & lumen gloriæ, excedunt in perfectione visionem beatam, ut plures Theologi docent in tractatu de gratia: Ergo beatitudo formalis non petit in majori hominis perfectione consistere.

Ad objectionem respondeo, distinguendo Majorem: visio beatifica non est ultima perfectio Christi, intra ordinem supernaturalem, nego Majo-